

Publieke raadpleging onder de inwoners van Etten-Leur over duurzaamheid

25 augustus 2020

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Onderzoeksverantwoording	3
1.1 Methodiek	3
1.2 Leeswijzer	3
2. Resultaten	4
2.1 Duurzaamheid in Etten-Leur - Klimaatverandering	4
2.2 Duurzame energiebronnen	7
3. TipEtten-Leur	23
4. Toponderzoek	24

Samenvatting

Duurzaamheid in Etten-Leur - Klimaatverandering

Aan de hand van vraag "1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?" is de volgende top drie van antwoorden naar voren gekomen:

1. Droogte in de tuin/ bij beplanting (73%)
2. (Gezondheids)problemen en door hitte (slecht slapen, warm in huis, etc.) (37%)
3. Overlast van algen/ insectenplagen (15%)

Zie pagina 4.

Op vraag 2.1 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte" antwoordt 54% van de respondenten met: "Merkbaar".

Op vraag 2.2 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van waterlast" antwoordt 30% van de respondenten met: "Merkbaar".

Op vraag 2.3 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme hitte" antwoordt 27% van de respondenten met: "Merkbaar".

Zie pagina 6.

Duurzame energiebronnen

Aan de hand van vraag "3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?" is de volgende top drie van antwoorden naar voren gekomen:

1. Ja, ik maak gebruik van energiebesparende lampen (70%)
2. Ja, ik heb over dubbel glas in de woning geplaatst (62%)
3. Ja, ik heb mijn woning op een duurzame wijze geïsoleerd (39%)

Zie pagina 9.

Op vraag "3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?" antwoordt 38% van de respondenten: "De kosten zijn voor mij te hoog". Zie pagina 9.

Op vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt in totaal 83% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 5% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk". Het meest gekozen antwoord (44%) is: "Zeer belangrijk". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Belangrijk". Zie pagina 11.

Op vraag "4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 90% van de respondenten met een toelichting. Zie pagina 13.

Op vraag "4.2 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 100% van de respondenten met een toelichting. Zie pagina 17.

Op vraag "5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?" antwoordt 62% van de respondenten: "Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte)". Zie pagina 18.

Op vraag "5.1 Wat ziet u liever in het landschap?" antwoordt 65% van de respondenten: "Combinatie van windmolens en zonnepanelen". Zie pagina 21.

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipEtten-Leur, waarbij 197 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	: TipEtten-Leur
Onderwerpen	: Duurzaamheid in Etten-Leur - Klimaatverandering
	: Duurzame energiebronnen
Enquêteperiode	: 6 augustus 2020 tot 25 augustus 2020
Aantal vragen	: 11
Aantal respondenten	: 197
Foutmarge	: 6,9% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Rapportagedatum	: 25 augustus 2020

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 6,9\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

1.1 Methodiek

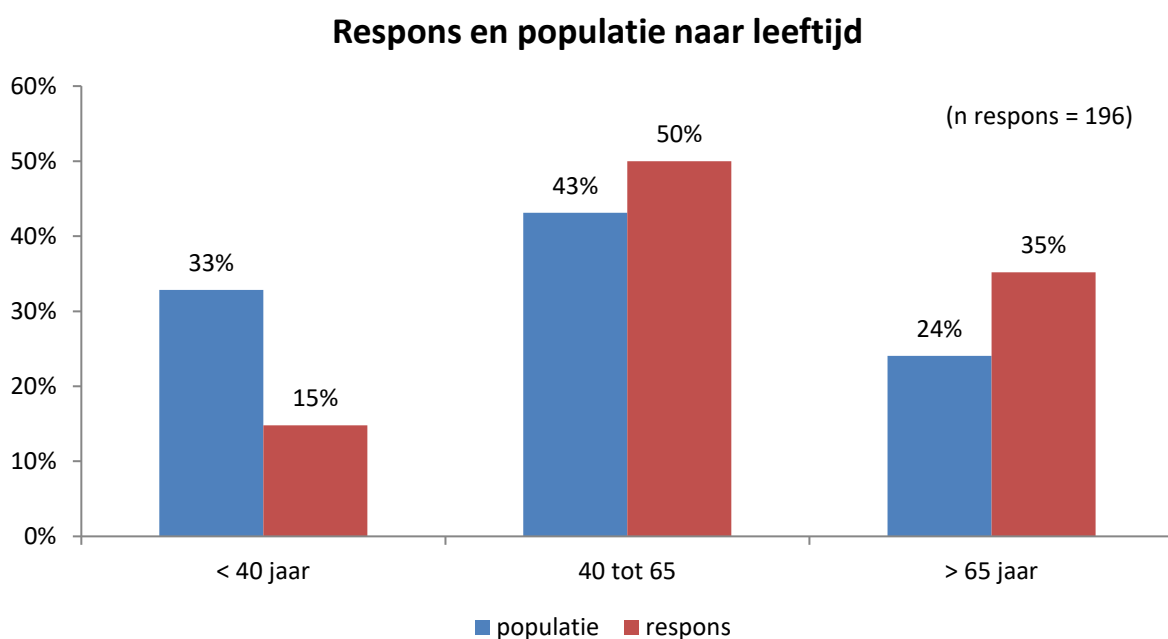
- Op 6 augustus 2020 is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 13 augustus 2020 is een herinneringsmail gestuurd.
- Op 20 augustus 2020 is een tweede herinneringsmail gestuurd.
- Op de Facebookpagina van TipEtten-Leur is een openbare hyperlink geplaatst.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

1.2 Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten.

Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

1.3 Response en populatie naar leeftijd

2. Resultaten

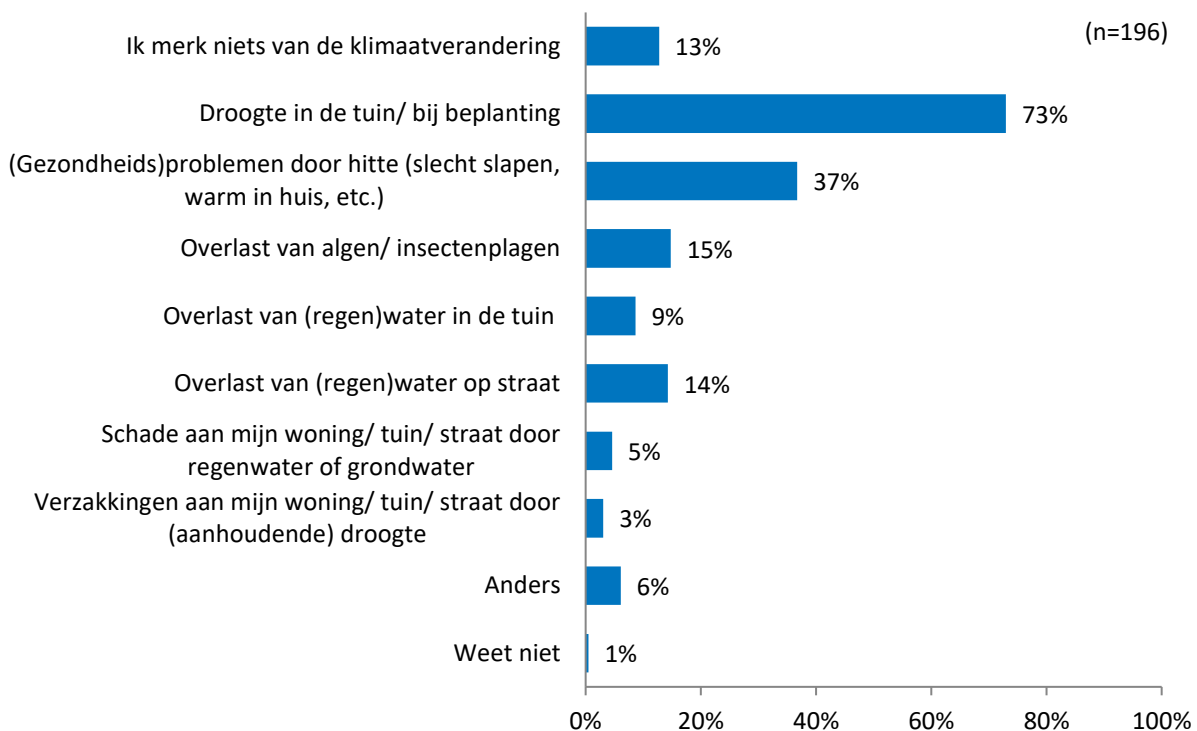
2.1 Duurzaamheid in Etten-Leur - Klimaatverandering

Steeds meer inwoners, maar ook gemeenten, zijn actiever bezig met het thema duurzaamheid. We zijn benieuwd naar uw mening omtrent het thema duurzaamheid.

Door de stijging van de temperatuur op aarde verandert het klimaat. Ook de gemeente Etten-Leur krijgt te maken met de gevolgen van de klimaatverandering, zoals extreme droogte, wateroverlast en extreme hitte.

1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Aan de hand van vraag "1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?" komt de volgende top drie naar voren:

1. Droogte in de tuin/ bij beplanting (73%)
2. (Gezondheids)problemen en door hitte (slecht slapen, warm in huis, etc.) (37%)
3. Overlast van algen/ insectenplagen (15%)

Anders:

- Biodiversiteit gaat met sprongen achteruit
- Exotische planten en dieren
- Het wordt warmer en droger.
- Hogere temperaturen
- Kappen van bomen door de gemeente helpt ook niet echt mee aan 'verkoeling'
- Langere droge periodes.

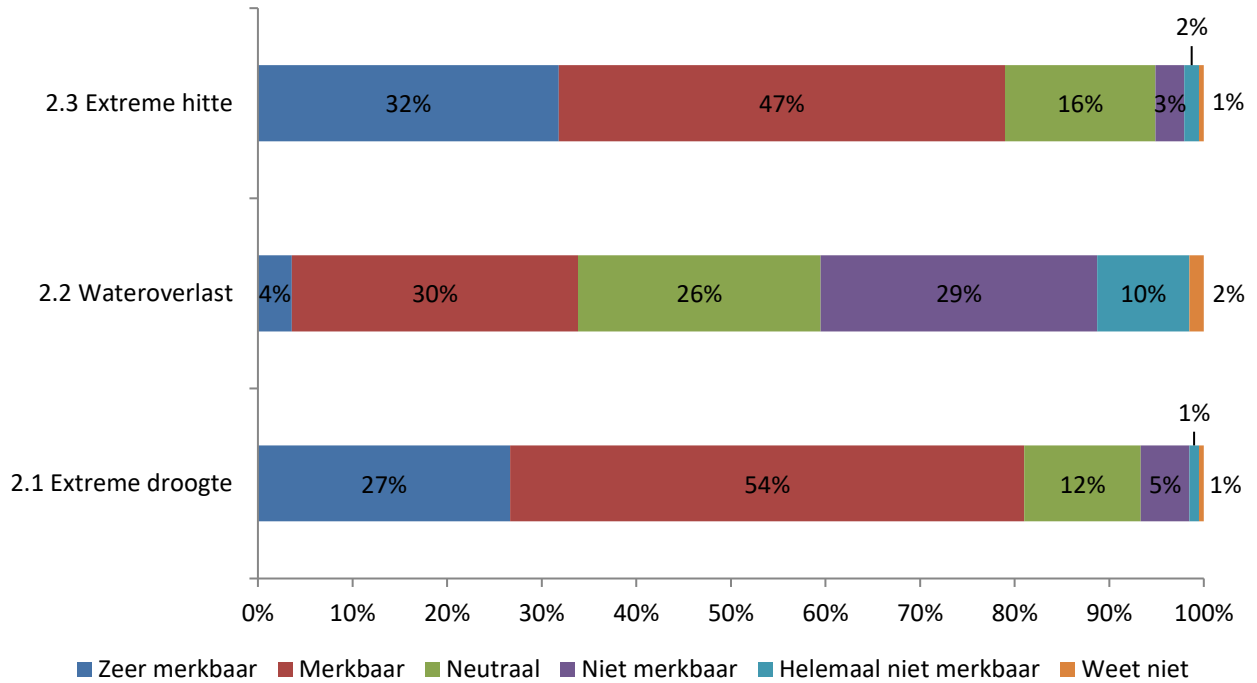
- Meer weer extremen t.o. 10-20 jaar geleden
- Merk niet veel van klimaatverandering
- Stormen waarbij door windvlagen schade is door vallendetakken e.d.
- Watertekort vijvers hoge neer
- Weersverandering maar dat jan ook een natuurlijke oorzaak hebben
- Wisselender en heftiger weer

Toelichting

- De regenwater afvoer niet meer het riool in laten lopen maar de grond dat scheelt weer riool capaciteit en houdt gelijk ook weer meer watervast in de grond.
- Gemeente kapt een hoop bomen, maar plant er vrijwel niets voor terug... is OOK klimaatverandering!!!!
- Gevaar voor regenwateroverlast bij zware hoosbuien
- Ik vindt de vragen suggestief.
- Onze woning is uit de jaren 80. We hebben zelf Dakisolatie aangebracht. Spouwisolatie hebben we wel, maar was destijds nog maar 5cm dik.
- Woon in appartement, derde verdieping, dus weinig sprake van wateroverlast
- Woon in een appartement, het gras in de omgeving is vaak geel door gebrek aan vocht/extreme hitte.
Tegenwoordig veel last van fruitvliegjes in huis.

2. In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte, wateroverlast en extreme hitte?

(n=195)

Op vraag 2.1 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte” antwoordt 54% van de respondenten met: “Merkbaar”.

Op vraag 2.2 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van waterlast” antwoordt 30% van de respondenten met: “Merkbaar”.

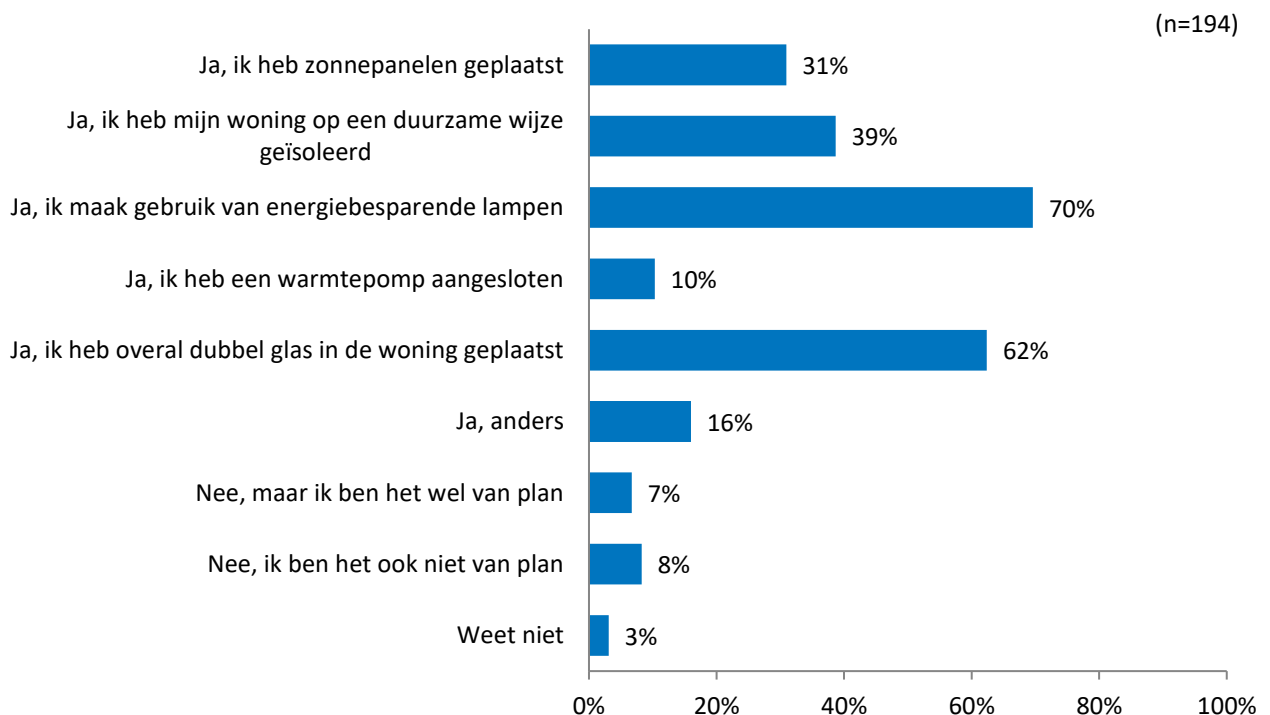
Op vraag 2.3 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme hitte” antwoordt 27% van de respondenten met: “Merkbaar”.

2.2 Duurzame energiebronnen

Duurzame energiebronnen als zon, wind en aardwarmte veroorzaken geen luchtvervuiling en weinig CO2-uitstoot. Duurzame energie raakt nooit op en is niet schadelijk voor de mens of het milieu. Dit in tegenstelling tot kolen, olie en gas. De verbranding van deze fossiele brandstoffen draagt bij aan klimaatverandering. Ook u kunt zelf actief bezig zijn met duurzame energie in uw woning, door bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen of een warmtepomp aan te sluiten. Dit noemen we energiebesparende activiteiten.

3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Aan de hand van vraag "3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?" komt de volgende top drie naar voren:

1. Ja, ik maak gebruik van energiebesparende lampen (70%)
2. Ja, ik heb overal dubbel glas in de woning geplaatst (62%)
3. Ja, ik heb mijn woning op een duurzame wijze geïsoleerd (39%)

Ja, anders:

- Airco
- Alle kozijnen vervangen door kunststof
- Bronpomp
- Dubbelglas bij woonstichting aangevraagd, zat niet standaard in huis
- Een energie zuinige ketel geplaatst
- Energiezuindige installaties zoals cv en warmwater.
- Energiezuinige huuwoning
- Gedeeltelijk woning geïsoleerd
- Heb voor zonnepanelen verschillende offertes opgevraagd

- Hr++ glas op benedenverdieping
- Huur nieuw appartement met die voorzieningen
- Huurappartement weinig nieuwe energiebesparende activiteiten mogelijk
- Ik koop windenergie via energiemaatschappijen in.
- Ik leef bewust. Beperkte toepassing van grondstoffen en niet dagelijks twee keer onder de douche. Mensen leven te overdadig en kunnen zich niets ontfeggen
- Ik verwarm mijn zwembad met solarmatten
- Ik zou graag zonnepanelen hebben, maar ik heb een huurhuis
- Ik zou graag zonnepanelen willen maar woon in een huurhuis, dus ik hoop dat we daar ook de gelegenheid voor krijgen om die te plaatsen, huis is er geschikt voor!
- Investeren in zonnepanelen langs de snelweg
- Meer kunnen we helaas niet doen in ons (tijdelijke) huurappartementen. Willen we wel graag als we gaan kopen!
- N,v,t.
- Ons huis is geïsoleerd ik weet hoe duurzaam
- Pelletkachel en ir panelen
- Spaardoelen gesteld voor verbeteringen
- Spouwmuurisolatie laten aanbrengen
- Tien zonnepanelen gekocht langs A58
- Tochtstrips, maar in mijn huurhuis is niet veel mogelijk zonder hulp van de woningcorporatie
- Warmtepomp en dubbel glas bij de bouw
- Wil de regenpijp afkoppelen van de aansluiting op het riool
- Wonen nog maar kort hier. Nog aan het uitzoeken.
- Zuinig met water, led lampen, verwarming max.18 graden

Toelichting

- De technische ontwikkelingen gaan heel snel. Ik wacht tot die ontwikkelingen zijn uitgekristalliseerd en goedkoper zijn geworden.
- Huurwoning van Alwel
- Ik heb een huur woning waar al enige aanpassingen zijn gedaan
- Ik vind het NIET terecht dat de Gemeente de waardestijging die wordt gerealiseerd door energie besparende maatregelen belast in de OZB.
- Ik woon in een huur appartement met wko installatie
- Ik woon in een huurhuis, dus plaats ik geen zonnepanelen
- Ik zou het best wel fijn vinden als er op het dak van het appartement zonnepanelen zouden worden geplaatst. Maar ik heb daar niets over te zeggen, dat is aan de verhuurder.
- VVE bemoeilijkt investering duurzaamheid
- Wij hebben plannen om te verhuizen naar een nieuwbouwwoning. Als we toch in deze woning blijven wonen gaan we zeker verduurzamen.
- Wil wel, maar we huren een woning van Alwel, die kunnen bij iedere huurwoning zonnepanelen aan laten brengen, kan goedkoper via Alwel ipv ieder apart.
- Woon in een huurhuis waarin dit is geïnstalleerd

Vraag 3.1 is gesteld aan de respondenten die bij vraag 3 hebben aangegeven (nog) geen energiebesparende activiteiten hebben genomen om de woning duurzamer te maken.

3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Aan de hand van vraag "3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?" komt de volgende top drie naar voren:

1. De kosten zijn voor mij te hoog (38%)
2. Ik woon in een huurwoning (31%)
3. Andere reden (28%)

Andere reden:

- Er is nog niets geregeld voor appartementencomplexen, subsidies alleen voor bewoners niet voor collectieven.
- Geen zin in onzin
- Geloof in een betere oplossing om gas te reduceren dan de huidige warmtepomp. Warmtepomp overwogen, maar dan zou de gasaansluiting geheel worden verwijderd tot aan straat of er diende maandelijks voor betaald te worden.
- Ik ben zeer zuinig met energie
- Van plan om op (korte) termijn te verhuizen
- Willen misschien verhuizen
- Zonnepanelen zijn het nieuwe asbest, kernenergie thorium is de oplossing.
- Zonnepanelen zijn het nieuwe asbest, heel slecht voor het milieu en zeker bij brand

Toelichting

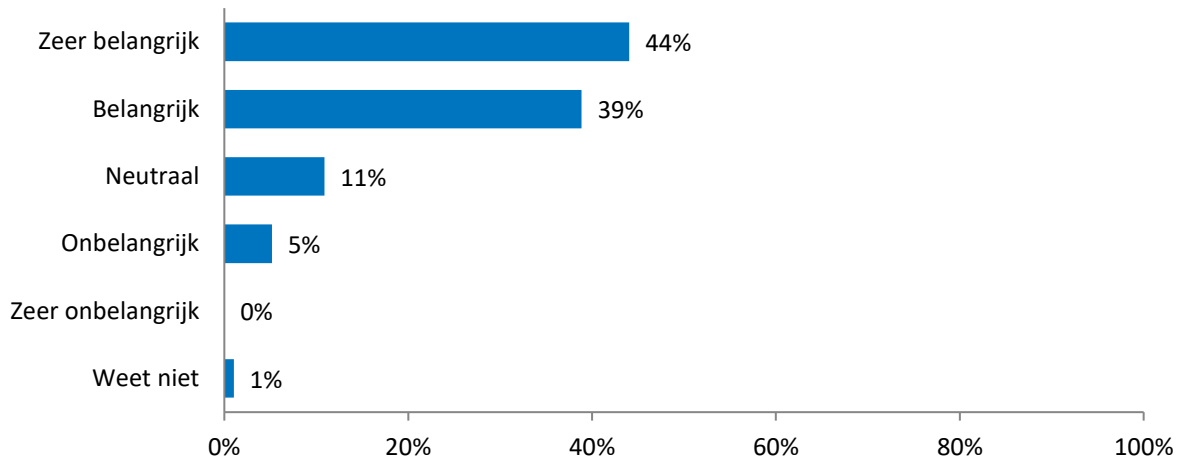
- Als Alwel energiebesparingen aanbiedt, dan wil ik meedoen, zoals allemaal in de wijk ieder een van gas naar electra en voor allemaal een warmtepomp.
- Ik zou het fijn vinden als Alwel zonnepanelen laat plaatsen.
- Steeds vallen we buiten de subsidiepot als we iets verduurzamen aan ons huis. Dus nu doen we niets meer, we krijgen het er toch niet (meer) uit, want de 'terugverdientijd' wordt ook alsmaar langer en langer aangezien de regelingen steeds op de schop gaan (salderingsregeling zonnepanelen) of bv. bij energie dat je minder verbruikt maar toch meer betaald voor het vastrecht of hoe dat ook heet...
- Verdere verduurzaming (beter isoleren of 'van t gas af') van mijn huis vraagt om te grote investering op dit moment
- VVE bemoeilijkt investering duurzaamheid

In het duurzaamheidsbeleid van uw gemeente staat beschreven wat uw gemeente wil bereiken op gebied van duurzaamheid. In de Regionale Energiestrategie (RES) spreken gemeenten met elkaar af hoe zij de komende jaren overstappen op duurzame energie.

4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?

(Hiermee bedoelen we dat de gemeente stappen onderneemt om bewust bezig te zijn met duurzame energie.)

(n=193)

Op vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt in totaal 83% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 5% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk".

Het meest gekozen antwoord (44%) is: "Zeer belangrijk". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Belangrijk".

Toelichting

- Zeer belangrijk**
 - Doormiddel van toekennen van subsidies, wat nu niet gebeurt.
 - Ze moeten Alwel verplichten dat voor alle huur woningen doen

- Belangrijk**
 - Kan de gemeente onderzoeken of het mogelijk is om daken van grote gebouwen te voorzien van zonnepanelen? Denk bv aan het gemeentehuis, zwembad, buurthuizen, scholen, bibliotheek, winkelcentrum etc. Daarnaast helpt het planten van bomen om de stad minder heet te laten worden in de zomer, maar helaas zijn er heel veel grote bomen gekapt de laatste jaren. Kunnen er nieuwe bomen geplant worden verspreid over de wijken?
 - Maar geen experimenten en vooruitlopen op ontwikkelingen. Ook nu blijken bepaalde keuzes achteraf niet goed, zoals met biomassa. Dus wachten totdat het duidelijk is.
 - Met hierbij de vraag, met welk doel, wat gaan de inwoners hiervan merken?
 - Wel moet de gemeente het zelf ook doen en niet alleen maar aan inwoners opleggen

- Neutraal**
 - Dat ze hun eigen geld daar maar voor gebruiken en niet het geld van hun burgers.... o nee, dat kan niet want de inkomsten van de gemeente komen VAN de burgers....

- Er spelen wel andere problemen in Etten-Leur. Kom hiervoor eerst maar eens met een oplossing
- Word gewoon van ze verwacht

Onbelangrijk

- Dit is iets waar huishoudens zelf over moeten besluiten. Dat geldt ook voor de gemeente als organisatie. Gemeenten moeten zich niet bemoeien met huishoudens op dit terrein, dat leidt slechts tot problemen.
- Er is nog steeds geen goed alternatief. Mensen worden foutief voorgelicht en de kosten reizen de pan uit.
Neem zonnepanelen: hoeveel leveren die nog op na 10 en 20 jaar ? (ik bedoel het aantal kwu) Hoelang gaat de omvormer mee. Wie betaalt het isoleren. Bij berekeningen wordt ergens naar toe gerekend en niet objectief berekend.
Neem het voorbeeld van biomassa. Miljarden weggegooid wat vooraf prima te voorzien was.
- Financieringen kan de gemeente bij helpen, maar laat het aan de burgers/woningcoöperaties over welke stappen men wil nemen.
- Gemeente en overheid hebben er bewust voor gekozen om marktwerking te creëren en het geb commercieel te maken
- Het is niet onbelangrijk maar ik denk dat de gemeente op dit moment beter de kosten bezig kan zijn dan met duurzame energie. Bezig zijn met duurzame energie is heel breed en kan heel veel dingen betekenen. Als het hand in hand gaat met kostenbesparing zou dat natuurlijk top zijn.
- Inwoners die willen verduurzamen kunnen dat heel goed zelf en als de markt het niet oppakt is het weggegooid geld

Vraag 4.1 is gesteld aan de respondenten die bij vraag 4 hebben aangegeven het (zeer) belangrijk te vinden dat de gemeente bezig is met duurzame energie.

4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie? (n=157)

Op vraag "4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 90% van de respondenten met een toelichting.

Toelichting (90%):

- Aanpassingen zijn ook op lokaal niveau belangrijk no
- Aarde wordt onleefbaar
- Allereerst alle publieke geouwen en terreinen. aanvullend voorlichting bewoners.
- Als gemeente dien je een goed voorbeeld te geven. Daarnaast kan duurzame energie zeker ook geld opleveren.
- Andere tijden
- Belang van duurzaamheid
- Beter dan de nieuwe nobelaar dat ze gaan bouwen en het kost minder
- Beter voor het milieu
- Beter voor het milieu en ze moeten meer bomen planten ipv alles maar vol te bouwen ,
- Beter voor milieu
- Beter vvo r het milieu
- Brandstoffen raken op en zijn vervuilend. Klimaat verandert en vormt een bedreiging voor mens, dier en planten
- Burgers en gemeente zijn samen verantwoordelijk. Het is belangrijk om na te denken over oplossingen. Subsidies bijvoorbeeld voor huiseigenaren die het verder niet zo breed hebben. Ik wil graag investeren in een warmtepomp en zonnepanelen, maar ik kan het niet betalen.
- CO2 uitstoot en zuinig zijn met energie
- Daar valt nog wel wat winst te halen
- De aarde moet langer mee dan wij leven. Zorg voor degene die na je komen.
- De aarde moet nog even mee. We moeten er zuinig op zijn
- De fossiele brandstoffen raken op en zijn milieu belastend
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie.
- De gemeente kan niet achterblijven in de noodzaak van duurzame energie
- De gemeente kan veel uitgebreider stimuleren naar de burgers en grotere projecten opzetten
- De gemeente moet er aandacht aan geven en ook het voorbeeld geven om de bevolking mee te trekken.
- De tijd van fossiele brandstoffen is duidelijk voorbij en een omschakeling naar eind en zonne-energie in samenhang met waterstof is onvermijdelijk
- Duurzaam is de toekomst om leefbaarheid voor volgende generaties zoveel als mogelijk te waarborgen
- Een gemeente heeft meer invloed en kracht dan ik als inwoner.
- Er moet in de toekomst geïnvesteerd worden, particulieren alleen is niet voldoende
- Er zit niets anders op en we moeten toch van het gas af
- Fossiele brandstoffen raken een keer op en we moeten zorgen voor een alternatief waardoor we ook onafhankelijker worden van staten/landen waar dubieuze leiders aan de macht zijn, zodat onze economie en levensstandaard veilig zijn.
- Fossiele brandstoffen zijn te belastend.
- Fossiele energie raakt eens een keer op

- Gebruik maken van de voordelen
- Gemeente heeft voorbeeld functie en laat dat niet genoeg zien. terwijl zij dit (misschien) wel doet.
- Gemeente kan voor velen maatregelen nemen, ik alleen voor mezelf die
- Gemeente zal aan moeten geven per wijk wat zij als beste oplossing zien
- Gemeente heeft voldoende daken voor zonnepanelen
- Gezien de doelstellingen voor duurzaamheid die landen afgesproken hebben is het van belang dat ook gemeenten zich hierover buigen.
- Globale verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie naar bewoners
- Goed voor het klimaat
- Goed voor milieu
- Goed voorbeeld doet goed volgen
- Goed voorbeeld doet volgen!
- Goed voorbeeld geven
- Goede voorbeeld geven
- Het is belangrijk als gemeente energiebesparing en het gebruik van duurzame energie te stimuleren.
- Het is belangrijk, maar de gemeente hecht meer aan prestige-objecten.
- Het is de toekomst van mijn kinderen
- Het is de toekomst, zonder hulp van de gemeente redden we de landelijke doelen niet
- Het is de toekomst.
- Het is een verantwoordelijkheid van ons allemaal samen. Als gemeente moet je het goede voorbeeld geven door je eigen panden, wagenpark etc duurzaam in te richten. Maar ook nadenken over duurzaamheid in de openbare ruimte.
- Het is onze toekomst.
- Het milieu is een ieders verantwoording ook van de gemeente
- Het niet alleen bij de burgers leggen
- Hoort bij eigentijdse bedrijfsvoering
- Iedereen moet dit belangrijk vinden
- Iedereen moet een steentje bijdragen
- Iedereen moet ermee bezig zijn
- Iedereen moet meedoen
- Iedereen moet zijn steentje bijdrage aan het klimaatneutraal / duurzaam leven.
- Iedereen moet zijn steentje bijdragen
- Ik vind het belangrijk dat iedereen er mee bezig is omdat we anders terugvallen naar de oertijd
- Ik vind het voor ieder huishouden een persoonlijk iets, je huis voorzien is een dure aangelegenheid.
- Innovatie en ontwikkeling
- Investeren voor de toekomst van onze kinderen
- Ivm de toekomst van de aarde
- Ivm de toekomst van onze aardbol
- Ja
- Ja mag nu niet weg kijken en je burgers vragen om energie zuiniger te leven en het zelf niet naleven
- Klimaatverandering noopt tot aanvullende maatregelen, zoals retentie omeateroverlast en droogte te beperken
- Minder co2 uitstoot
- Na de bijdrage van individuele burgers mag de Gemeente ook beginnen.
- Noodzakelijk gezien de ontwikkelingen en nu handelen is belangrijk
- Om het gebruik klassieke energiebronnen te beperken. Ook die (zijn)raken uitgeput.

- Om het milieu te sparen en lasten verlichting
- Om onze planeet ook voor toekomstige generaties leefbaar te houden
- Omdat mrdr het voortouw te nemen ter stimulering van bewoners.
- Omdat anders de wereld, flora en fauna het niet overleven
- Omdat de grondstoffen op raken en het milieu minder schade ondervind
- Omdat dit belangrijk is richting de toekomst. Alle kleine beetjes helpen en we kunnen dit thema echt niet langer vooruit blijven schuiven. Op de lange termijn heeft het een hoop voordelen.
- Omdat dit echt nodig is nu en in de toekomst
- Omdat dit op den duur kosten gaat besparen
- Omdat het anders moet dan het nu gaat met de energievoorziening (olie e.d.)
- Omdat het belangrijk is om verantwoord om te gaan met onze aardbol
- Omdat het hoog tijd wordt en je niet kunt blijven wachten of het niet vanzelf overgaat
- Omdat het iets is wat je als individu/gezin makkelijk uitstelt, terwijl een gemeente instrumenten heeft om dat te stimuleren zoals regelgeving, subsidies, boetes, belasting
- Omdat het om de toekomst gaat van onze aarde en daarmee ook om de toekomst van iedereen.
- Omdat het onze toekomst word, of we nu willen of niet, we moeten er verstandig om mee gaan.
- Omdat het zeer belangrijk is voor de wereld, dus ook voor Etten-Leur
- Omdat we als gemeenschap niet onbeperkt van de huidige bronnen kunnen profiteren
- Omdat we daar met zijn allen naartoe moeten, maar niet klakkeloos met alle winden meewaaien
- Omdat we het aan volgende generaties verplicht zijn een goede leefomgeving achter te laten
- Omdat we maar 1 aarde hebben en nu nog de mogelijkheid om de klimaatverandering te stoppen
- Ook de gemeente moet meedoen en een merkbaar voorbeeld geven
- Op de lange termijn is dit goedkoper. En van acties van nu zie je het effect pas veel later.
- Particulieren kunnen slechts kleine stapjes zetten, gemeenten en bedrijven veel grotere.
- Plicht van iedereen, persoonlijk en bestuurlijk
- Rijksbeleid is belangrijker daar moeten de kaders worden gesteld als iedere gemeente zelf daarin gaat bepalen is het onoverzichtelijk met ruimtelijke beleid
- Samen verantwoordelijk voor onze leefomgeving, onze wereld
- Toekomst
- Toekomst gericht denken en handelen. Voorbeeldfunctie
- Toekomst voor onze kinderen
- Uitzoeken wat mogelijk is en wat ze kunnen bijdragen
- Van de gemeente mag je als inwoner verwachten dat zij het goede voorbeeld geven en een deel van ons belastinggeld daarvoor gebruikt. Goede voorlichting en delen kennis is heel belangrijk!
- Vanwege het milieu en het klimaat
- Veel burgers wachten af wat de gemeente doet.
- Verantwoordelijkheid nemen
- Verduurzaming is (naast veiligheid, gezondheid en educatie) een essentiële overheidstaak. Wat mij betreft ook belangrijker dan economische groei.
- Vergroot het gevoel van woongenot
- Voor de toekomst
- Voor de toekomst en energiebesparing.
- Voor de toekomst van de mensen, dieren, natuur ná ons
- Voor de toekomst van mijn kleinkinderen en die van hun!
- Voor de toekomst.
- Voor ons leefklimaat

- Voorbeeld geven.
- Voorbeeld geven. burgers er op attenderen
- Voorbeeldfunctie en iedereen moet zijn steentje bijdragen.
- Voorbeeldfunctie en stimuleren en faciliteren initiatieven
- Voorbeeldfunctie voor de burgers
- Voorbeeldfunctie voor de inwoners en besparing op uitgaven voor de toekomst.
- Voorbeeldfunctie
- Voorloper op duurzaamheid en het voorbeeld voor anderen kunnen zijn. Starten in de openbare ruimtes.
- Voortrekkersrol
- Voortrekkersrol en energie(besparing) voor de openbare ruimte
- Waterstof is de toekomst in plaats van gas. Of kernfusie.
- We krijgen waarschijnlijk maar 1 kans.
- We leven nu maar hebben de verantwoording voor de toekomst van alle mensen di
- We moeten allemaal aan duurzaamheid werken.
- We moeten ervoor zorgen dat de generatie ná ons ook in goede omstandigheden kan leven, wonen, werken en recreëren.
- We moeten het allemaal doen
- We moeten het allemaal dus ook de gemeente
- We moeten met z'n allen een toekomst bieden voor onze kinderen
- We willen een toekomst voor volgende generaties
- We zullen zuinig om moeten gaan met energie anders gaan onze kinderen en kleinkinderen problemen krijgen
- Wel kijken naar ontwikkelingen. geen experimenten.
- Wie moet stimulator zijn als de gemeenteseeze rol niet inneemt?
- Wij moeten allemaal energie besparen en de gemeente is een groot verbruiker
- Wij moeten onze gemeente goed achterlaten voor de volgende generatie
- Wij zijn zelf in de 60 maar ik vind het heel belangrijk dat mijn kleinkinderen straks ook nog kunnen genieten van een aarde die zich hersteld van alle fouten die wij in het verleden hebben gemaakt!
- Willen we de wereld leefbaar houden??
- Ze doen te weinig tov Breda
- Zolang de kosten maar niet op de burger worden afgewenteld, we betalen al genoeg !!
- Zorg voor onze toekomst. Geef het goede voorbeeld.

Weet niet (10%)

Toelichting

- Toelichting: • We leven nu maar hebben de verantwoording voor de toekomst van alle mensen die na ons komen

- Weet niet • Ze moeten iedereen erbij betrekken

Vraag 4.1 is gesteld aan de respondenten die bij vraag 4 hebben aangegeven het (zeer) onbelangrijk te vinden dat de gemeente bezig is met duurzame energie.

Let op: laag aantal respondenten.

4.2 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie? (n=9)

Op vraag "4.1 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoorden alle respondenten met een toelichting.

Toelichting (100%):

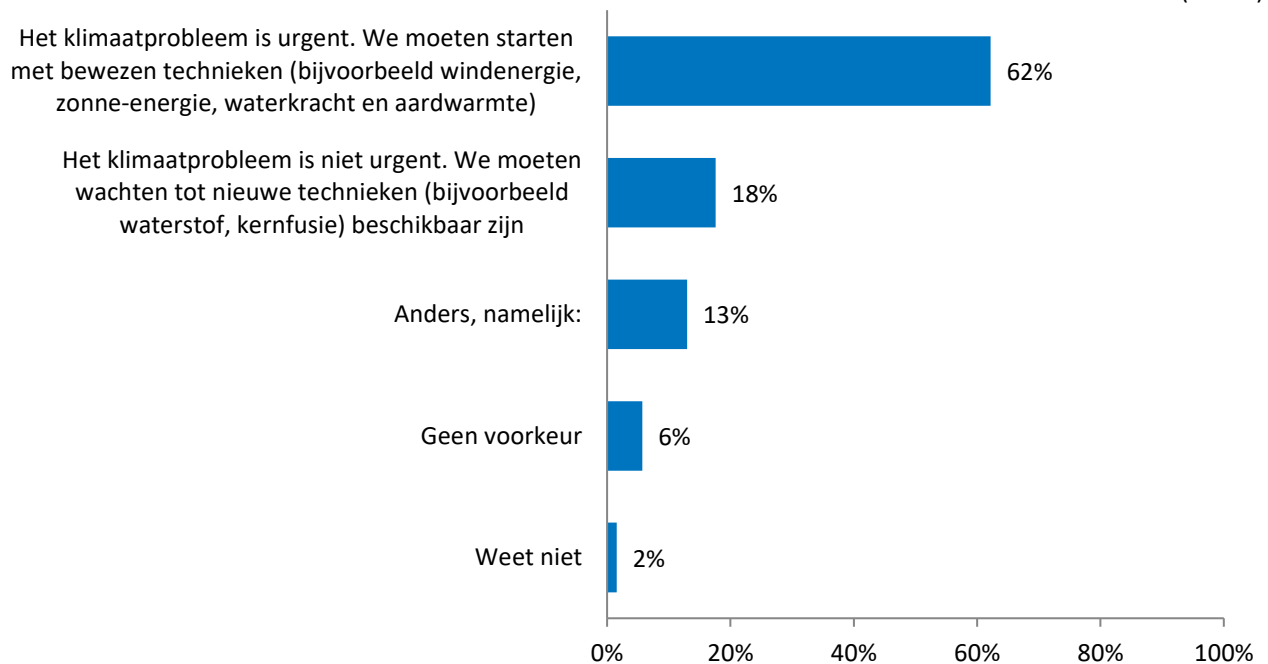
- Als het over windturbines en zonneparken gaat komt dit vanuit de provincie. Dan is het vaak belangrijker dat de gemeenteraad achter de burger staat die hier de overlast van krijgt
- Betere oplossingen.
- De ene kant van de inwoners zijn zuinig en de andere kant zijn weggooiers dus voor wie doe je het nou goed.
- Dit is iets waar huishoudens zelf over moeten besluiten. Dat geldt ook voor de gemeente als organisatie. Gemeenten moeten zich niet bemoeien met huishoudens op dit terrein, dat leidt slechts tot problemen.
- Kost veel geld en moet aan marktpartijen overgelaten worden.
- Kosten vaak erg hoog en relatief weinig milieu winst.
- Niet de taak van de gemeente. Ervan uitgaande dat eigen middelen duurzaam ingezet worden
- Veel te hoge kosten en weinig rendement
- Zie bovenstaand

Toelichting

- Toelichting: • De ene kant doet de gemeente bezuinigen en de andere kant gooien ze het over de balk aan onzin

5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?

(n=193)

Op vraag "5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?" antwoordt 62% van de respondenten: "Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte)".

Anders:

- Beide. Het is urgent dus we moeten de bewezen technieken inzetten. En we moeten doorzoeken naar optimalere nieuwe technieken.
- Belangrijk, maar ook op waterstof gaan inzetten alles op Electra gaat niet moet je niet willen
- Bestaande nucleaire technieken zijn de enige mogelijkheid om tijdig iets aan het klimaat te doen. Wind en zonne-energie leveren slechts 2% en heel Nederland staat er al helemaal vol mee
- Betaalbare oplossingen vanuit de overheid
- Een combi van beide voorgaande stellingen
- Een gezonde mix van beide antwoorden. Het probleem is urgent, de aanpak wisselt door wisselende inzichten
- Een versneld proces is te vertragen. Uiteindelijk niet te stoppen. Terug naar de ijstijd is onmogelijk
- Eerste betaalde technieken en daarna snel overstappen naar nieuwe
- Er moeten eerst goede accu's komen om al die energie door zonnepanelen en windmolens in op te slaan.
- Het is urgent, maar bewezen technieken combineren met nieuwe technieken is innoveren
- Het probleem van de bevolking en niet van de gemeente (muv sociale huurwoningen in overleg met de woonstichting)
- Kernfusie
- Klimaatprobleem is belangrijk maar er wordt nu teveel een veedienmodel van gemaakt en dus wordt het ogeloofwaardig gemaakt
- Klimaatprobleem is urgent, maar waterstof kan hier ook nog een belangrijke rol in gaan spelen (combinatie van bovenstaande antwoorden)
- Mix van 1 en 2

- Mode onderwerp geworden
- Problem is real but solutions should not be rushed
- Punt 1 en 2 tegelijkertijd
- Tesla energie
- We moeten meer kijken naar de wereldbevolking. Want dat is de basis van het probleem!
- We moeten naast wind zonne en aardwarmte inzetten op waterstof en kern fusie
- We moeten op een verantwoorde stappen ondernemen. Om te beginnen met vandaag
- We moeten starten met kernenergie
- Wind- en zonne-energie wordt nu met geld uit Brussel ten onrechte als de oplossing gezien.
- Zie extra toelichting

Toelichting

Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte)

- Iedereen moet er bij betrokken worden, niemand uitgezonderd
- Snel actie ondernemen is belangrijk. Het effect zal niet meteen zichtbaar zijn, maar hoe langer we wachten hoe extremer het klimaat gaat worden en dan wordt het steeds moeilijker om in te grijpen.
- Zowel de eerste als tweede optie. We gaan al beginnen maar moeten niet stilstaan met ontwikkelingen.

Het klimaatprobleem is niet urgent. We moeten wachten tot nieuwe technieken (bijvoorbeeld waterstof, kernfusie) beschikbaar zijn

- Er zijn veel betere (en uiteindelijk) goedkopere/efficiëntere mogelijkheden beschikbaar in de nabije toekomst. Er wordt in Europa bv sterk ingezet op waterstof. Ik verwacht dat dit een veel belangrijkere rol gaat spelen dan wind/zonne energie.
- Het is onzin om iedereen op kosten te jagen wanneer je het later weer moet veranderen. Bij heel veel huizen gaat het ook niet of kost een vermogen en dat hebben veel mensen niet.
- Het klimaat probleem is wel urgent maar we moeten direct aan de slag met de energie bronnen van de toekomst en geen tussenweg met bewezen technieken
- Met de tijd mee . niet overhaasten . deed ik vroeger met apparatuur . Gelijk nieuwste halen . tv 1000 euro en 3 weken later 699 . Geduld is een schone zaak

- Waterstof wordt de toekomst maar is nog niet klaar. Daar moet vol op worden ingezet en gewacht worden tot dit gebruikt kan worden. We krijgen dan niet meer de blunders net als met biomassa. Eerst de techniek en daarna pas veranderen. Tot die tijd gewoon gas houden.
Onder zonneparken groeit niets en windmolens zijn zeer milieuvriendelijk waardoor insecten dood gaan evenals vogels en zijn ook zeer lelijk, terwijl ook mensen er veel last van hebben.
WE MOETEN wachten op een GOED alternatief en dat is waterstof.
- We hebben de schoonste energieoplossing van Europa (Gas) dus we kunnen wel afwachten tot er nieuwe technieken beschikbaar zijn.

Anders:

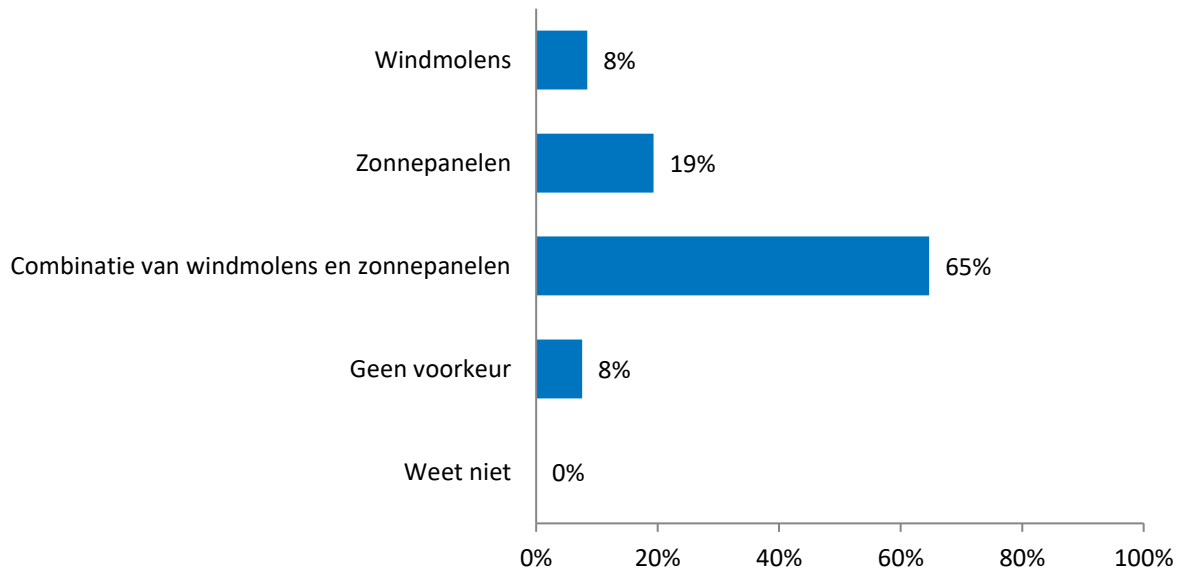
- Het klimaatprobleem is urgent. Nieuwe technieken komen er aan. Neem nu geen maatregelen die nieuwe technieken onmogelijk maken. Bijv het verwijderen van de gasleiding infrastructuur (waterstof). Gas is nog steeds redelijk schoon. Probeer niet sneller te lopen dan andere landen die nog gewoon fossiel voort gaan. Probeer in die landen wat te bereiken. Corrigeer wel eerder gemaakte foutieve keuzes zoals biomassa.
- Tesla is vrije energie en gratis, had al veel eerder moeten gebeuren!!?
- Wij hebben in ons appartementen complex een wko instlatie als het buiten onder de 5 graden zakt zitten we allemaal in de kou , Daarbij is het extreemduur we betalen ruim 170,- euro per maand hiervoor.

Vraag 5.1 is gesteld aan de respondenten die bij vraag 5 hebben aangegeven dat het klimaatprobleem urgent is.

Gemeenten kunnen op verschillende manieren duurzame energie opwekken en ervoor kiezen om over te stappen op windenergie, zonne-energie, waterkracht en/ of aardwarmte. Een windmolen (140 meter hoog) levert evenveel energie op als twaalf hectare zonnepanelen. Dat is de oppervlakte van ongeveer twintig voetbalvelden. Zowel zonne-energie als windenergie hebben invloed op het zicht van het landschap.

5.1 Wat ziet u liever in het landschap?

(n=119)

Op vraag "5.1 Wat ziet u liever in het landschap?" antwoordt 65% van de respondenten: "Combinatie van windmolens en zonnepanelen".

Toelichting

Windmolens	• Grote oppervlakten aan zonnepanelen gaan ten koste van meer natuur dan windmolens.
Zonnepanelen	• Niemand wil een windmolen in zijn achtertuin. Zonnepanelen die op het dak van b.v. wijkgebouw De Gong liggen geven geen hinder. • Tegenwoordig kunnen deze meer gecamoufleerd zijn in de omgeving. • Vooral op onbenutte ruimtes plaatsen • Windmolens veroorzaken veel dierenleed. • Windmolens verpest het uitzicht op veel plekken..zonnepanelen kunnen op allerlei plaatsen in het landschap, zoals langs snelwegen • Windmolens zijn niet de meest gunstige vorm van energie besparing,kosten n.l te veel energie tijdens de productie,transport en bouwen daarbij komt dat de molen maar 20 jaar meegaat, erg onrendabel
Combinatie van windmolens en zonnepanelen	• Beiden zijn lelijk, windmolens zijn noodzakelijk, maar er zijn ook genoeg plekken waar zonne panelen niemand in de weg zitten, zoals langs snelwegen en het spoor.

- De plaats waar het wordt aangelegd is hierin uiteraard van enorm belang. Zorgen voor zo weinig mogelijk (zichtbare) hinder in de directe leefomgeving
- Ik heb geen enkel probleem met de windmolens. Windmolens zijn immers het boegbeeld van Nederland, maar dan in een modern jasje. Wel is de garantie op stroomopbrengst groter als een combinatie wordt toegepast.
- In het begin vond ik windmolens storend, maar nu ben ik er aan gewend. Dat zal met zonnepanelen ook zo gaan, denk ik. Het is slim om in meerdere vormen van duurzame energie te investeren, zodat je niet afhankelijk bent van 1 vorm.
- Maar begin nu eerst met alle fabrieksdaken vol te leggen met zonnepanelen. Vooral de logistieke centra zijn perfecte locaties. Verplicht het bij nieuwbouw en geef korting op de OZB bij iedereen die energielabel A heeft.
- Wel iedereen de kans geven er aan mee te doen.
- Windmolens geven niet bepaald een mooi uitzicht in het landschap evenals zonnepanelen maar geven qua oppervlakte wel meer energie. Daarom kies ik voor een combi.
- Windmolens hebben invloed op populatie insecten, vleermuizen en vogels. Zonnepanelen bevestigd op de grond (gras) hebben invloed op groei van planten/ grassen/ bloemen
- Windmolens zijn we al een beetje gewend, zonnepanelen kunnen op bestaande gebouwen. Geen buitengebied aan opofferen
- Zonnepanelen op daken van huizen en gebouwen en - bijvoorbeeld het talud van de A58 staan goed en leveren samen ook heel wat op

Geen voorkeur

- Liefst geen horizonvervuiling, er staan genoeg gebouwen met daken!

3. TipEtten-Leur

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Etten-Leur vergroten. Via het panel TipEtten-Leur kunnen alle inwoners in de gemeente Etten-Leur hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze markt informatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. [Kijk hier voor de mogelijkheden.](#)

Op www.tipetten-leur.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

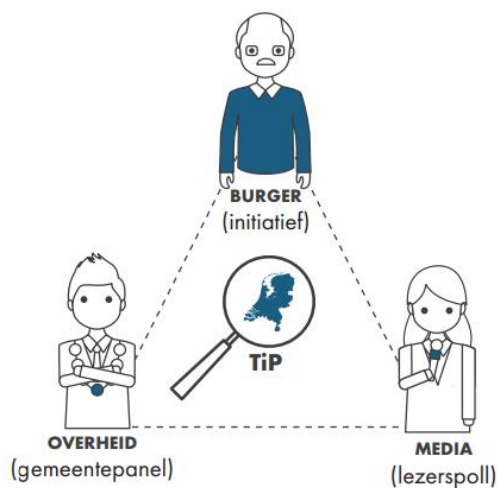
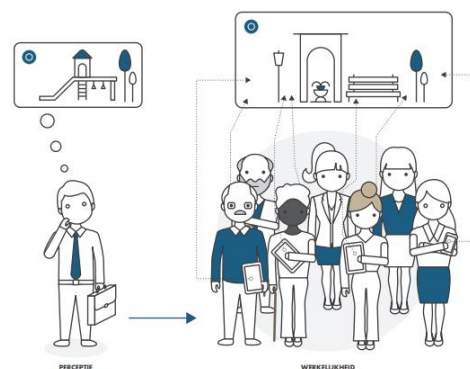
De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipEtten-Leur is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipEtten-Leur maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel markt informatie op te halen over Etten-Leur en omgeving.

Zie eerdere [onderzoekresultaten](#), waaronder 'Pesten', 'Zwembad' en 'Veiligheid'.

4. Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.